

Conclusion

In this study the acquisition of English morpho-syntax by ten Farsi-speaking children has been examined in light of different proposals on child and adult L2 acquisition. Here I will review the main findings of this study while comparing them with the general theoretical issues discussed in the literature to find plausible answers for the questions raised in this study.

The first issue addressed in this study to provide an answer for is the acquisition of functional categories. Despite Haznedar (1997, 2001, 2003) and FT/FA proponents who take suppliance of a morpheme as the evidence of underlying grammar, following Hawkins (2001) the present study shows that the mere suppliance of morphemes is not indicative since a morpheme may also be used in a context where it should not have been. Although copula as an INFL-related element is found in learners' early productions, these copulas are missing when the subjects are lexical, oblique or null. This shows how rote-learned the nature of early copulas is, where the nominative subject and the following copula are memorized as a chunk and a small change in the form of the utterance leads to the omission of copula. Although the results of this study also show the copula (as trigger for IP projection) is more productive than other morphemes (-ed, -s, -ing), the nature of these structures makes them more difficult for learners in the initial stages. Following Zobl & Liceras (1994) and Hawkins (2001) the present study explains late emergence of auxiliary *be* compared to copula by proposing that complex selectional requirements of auxiliary *be* make it more difficult to produce.

The degree of L1 transfer is the second question raised in the abstract. To see whether the headedness of functional categories is transferred from the L1, the learners' negative utterances were taken into consideration. The verbal negation marker in Farsi, just like in English, precedes the lexical verb, where Farsi also has a head-initial NegP. Looking at the early utterances with negative thematic verbs produced by the learners, we see that they produce structures which violate the headedness parameter of Farsi and English NegP since there is no specific order at the earliest stages and the position of the negative marker is determined by the meaning of the verb rather than the syntactic position of the verb. This can be especially noticed in Farsi compound verbs which consist of an element (noun, adjective or preposition) followed by a light verb such as the verbs *do*, *give* or *hit* among others. In these structures, the verb loses its original meaning and joins the preverbal element to form a new verb. In all early negative compound verbs, the negative marker follows the verb, which shows that these verbs have not been identified by the learners as verbs. This, above all, means that early L2 structures are only lexical and the lexical meaning of the verb plays an important role in the syntactic position of the elements. This provides counter evidence for Full Transfer/Full Access hypothesis of Schwartz & Sprouse (1996), which claims the entire L1 grammar constitutes the initial states of L2 acquisition. This also argues against Haznedar (1997) who claims that Erdem transfers the headedness of NegP from his L1 Turkish. Assuming that NegP is a functional projection, the present study supports Minimal Trees Hypothesis of Vainikka & Young-Scholten which argues for the mere transfer of lexical categories.

It was found that in line with some of the studies mentioned in the domain of child L1 English (Radford, 1990) and adult L2 (structure building of V & Y-S, 1994, 1996a, b, and modulated structure building of Hawkins, 2001), the results of the present study show that child L2 acquisition is similar to child L1 and adult L2 at least with regard to the absence of functional categories in the initial stages.

References

- Abney, S. (1987). The English noun phrase in its sentential aspects. Unpublished doctoral dissertation, Massachusetts Institute of Technology, Cambridge.
- Bailey, N. Madden, C. & Krashen, S.D. (1974). Is there a 'Natural Sequence' in adult second language learning? *Language Learning*, 24(2):235-243.
- Boser, K., Lust, B., Santelmann, L. & Whitman, J. (1992). The syntax of CP and V2 in early child German: The Strong Continuity Hypothesis. *Proceedings of NELS 23*, (ed.) K. Broderick, 51-65. Amherst: GLSA.
- Brown, R. (1973). *A First Language: The early stages*. Cambridge: Harvard University Press.
- Chomsky, N. (1972). *Language and Mind*. New York: Harcourt, Brace & Jovanovich.
- Chomsky, N. (1981). *Lectures on Government and Binding: the Pisa lectures*. Dordrecht: Foris.
- Chomsky, N. (1986a). *Knowledge of Language: Its Nature, Origin, and Use*. New York: Praeger.
- Chomsky, N. (1986b). *Barriers*. Cambridge, Mass.: MIT Press.
- Chomsky, N. (1995). *The Minimalist Program*. Cambridge, MA: MIT Press.
- Chomsky, N. (2000). Minimalist inquiries: The framework In R Martin, D Michaels and J Uriagereka (eds.) *Step by Step: Essays in Minimalist Syntax in Honor of Howard Lasnik*. Cambridge, MA: MIT Press. pp. 89-155.
- Chomsky, N. (2001). *Ken Hale: A Life in Language*. Cambridge, MA: MIT Press.
- Clahsen, H., Eisenbeiss, S. & Penke, M. (1996). Lexical learning in early syntactic development. In H. Clahsen (ed.). *Generative Perspective on Language Acquisition*. Amsterdam: John Benjamins. PP. 129-160.
- Clahsen, H., Eisenbeiss, S. & Vainikka, A. (1994). The seeds of structure: A syntactic analysis of the case marking. In T. Hoekstra & B.D. Schwartz, (eds.). *Language Acquisition Studies in Generative Grammar*. Amsterdam: John Benjamins.
- Cook, V.J. & Newson, M. (1996). *Chomsky's Universal Grammar: An Introduction*, Oxford: Blackwell.
- Cox, M. (2005). L2 English morpheme acquisition order: The lack of consensus examined from a case study of four L1 Chinese pre-school boys. *Working Papers in Educational Linguistics*, 20(2):59-78.
- Dulay, H.C. & Burt, M.K. (1973). Should we teach children syntax? *Language Learning*, 23:245-258.
- Dulay, H.C. & Burt, M.K. (1974a). Natural sequences in child second language acquisition. *Language Learning*, 24:37-53.
- Dulay, H.C. & Burt, M.K. (1974b). Errors and strategies in child second language acquisition. *TESOL Quarterly*, 8:129-136.
- Grondin, N. & White, L. (1996). Functional categories in child L2 acquisition of French. *Language Acquisition*, 5:1-34.
- Guilfoyle, E. & Noonan, M. (1992). Functional Categories and Language Acquisition. *Canadian Journal of Linguistics*, 37:241-272.

1st International Conference on Foreign Language Teaching and Applied Linguistics
May 5-7 2011 Sarajevo

- Hawkins, R. (2001). *Second language syntax. A Generative Introduction*. Oxford, Blackwell.
- Haznedar, B. (1997). Child second language acquisition of English. A Longitudinal Case Study of a Turkish-Speaking Child, PhD dissertation, University of Durham, UK.
- Haznedar, B. (2001). The acquisition of the IP system in child L2 English. *Studies in second language acquisition*, 23:1-39.
- Haznedar, B. (2003). The state of functional categories in child second language acquisition: evidence from the acquisition of CP. *Second Language Research*, 19:1-41.
- Hornstein, N. & Lightfoot, D. (1981). Introduction. Explanation in Linguistics: *The Logical Problem of Language Acquisition*, (ed.) N. Hornstein & D. Lightfoot, 9-31. London: Longman.
- Hyams, N. (1992). The genesis of clausal structure. In Jürgen M. Meisel (ed.). *The Acquisition of Verb Placement*. Dordrecht, Kluwer. 371-400.
- Lakshmanan, U. & Selinker, L. (1994). The status of CP and the tensed complementizer *that* in the developing L2 grammars of English. *Second Language Research* 10:25-48.
- Lebeaux, D. (1989). Parameter-setting, the acquisition sequence, and the form of the grammar: The composition of phrase structure. Paper presented at GLOW. Utrecht.
- Mahootian, S. (1997). *Persian descriptive grammar*. Routledge.
- Ouhalla, J. (1991). *Functional categories and parametric variation*. London: Routledge.
- Pierce, A. (1992). *Language Acquisition and Syntactic Theory: A comparative analysis of French and English child grammars*. London/ Dordrecht/Boston: Kluwer.
- Pinker, S. (1984). *Language Learning and Language Development*. Cambridge, Mass: Harvard University Press.
- Platzack, C. (1990). A grammar without functional categories: A syntactic study of early Swedish child language. *Nordic Journal of Linguistics*, 13:107-126.
- Poepfel, D. & Wexler, K. (1993). The Full Competence Hypothesis of clause structure in early German. *Language*, 69:1-33.
- Radford, A. (1990). *Syntactic Theory and the Acquisition of English Syntax*. Oxford: Basil Blackwell.
- Radford, A. (1992). The acquisition of morphosyntax of finite verbs in English. In Meisel, J., (ed). *The acquisition of verb placement*. Dordrecht: Kluwer, 1-22.
- Radford, A. (1995). Children: Architects or Brickies? In D. MacLaughlin & S. McEwen (eds.). *Proceedings of BUCLD* 19:1-19.
- Schwartz, B.D. & Sprouse, R.A. (1996). L2 cognitive states and the Full Transfer/Full Access model. *Second Language Research* 12(1):40-72.
- Schwartz, B.D. & Sprouse, R.A. (2000). When syntactic theories evolve: Consequences for L2 acquisition research. In J. Archibald (ed.). *Second Language Acquisition and Linguistic Theory*. Oxford: Blackwell. PP. 156-186.
- Tsimpli, I.M. (1992). Functional Categories and Maturation: The Prefunctional Stages of Language Acquisition. *University College London Working Papers in Linguistics*, 3:128-198.
- Vainikka, A. (1993/94). Case in the development of English Syntax. *Language Acquisition*, 3: 257- 325.

*1st International Conference on Foreign Language Teaching and Applied Linguistics
May 5-7 2011 Sarajevo*

Vainikka, A. & Young-Scholten, M. (1996a). Gradual development of L2 phrase structure. *Second Language Research*, 12(1):7-39.

Vainikka, A. & Young-Scholten, M. (1996b). The early stages in adult L2 syntax: Additional evidence from Romance speakers. *Second Language Research*, 12(2):140-176.

Vainikka, A. & Young-Scholten, M. (2006). Minimalism vs. Organic Syntax. In S. Karimi, V. Simiian and W. Wilkins. *Clever and right linguistic studies in honor of Joseph Emonds*. Dordrecht: Kluwer.

White, L. (1985). The Pro-drop Parameter in adult second language acquisition. *Language Learning*, 35:47-62.

White, L. (1989). *Universal Grammar and Second Language Acquisition*. Amsterdam: John Benjamins.

MUHAMMED: AN EXAMPLE OF MISWRITING OF PERSON NAMES IN KARS CITY (IN TURKEY) ACCORDING TO ONOMASTIC

Asst.Prof.Dr. Mustafa Şenel

Tuzla University, Faculty of Filosofia, Turkish Language and Literature Department,
Tuzla-Bosnia and Herzegovina,
mustafasene1@hotmail.com

The national culture as an important essential element propitioues for an existence nation. This culture gets its source from that national history language, religion , morality, art, traditions, briefly from own esence. Person names(antroponimies) from point of view philological, linguistics, cultural, historical and folklore studies have necessity. The calling of the human (middle name, name, surname, nickname and titles) is associated with the culture of nation, proves a necessity of names fort he human. There are different traditions and rules of calling in the each country. The reasons of calling may be religious, national and local charecter as a result of investigation these tendentions we find out that every society has its different specific traditions in calling, there are many common issues in the many parts of the world and among societies has own peculiarity.

The name ‘Muhammed’ is widely popular among the people and often they call their children by this name, because it has a religion mean. The origin of this name is Arabic and used for men. The name ‘Muhammed’ as a male names the most widely spread in the Kars(Turkey) region. The name ‘Muhammed’ at the same time used in a wrong spelling. These mistakes did the bureaucrats or men, who did not know the orphography this name.

Keywords: onomastik, Muhammed, name, Kars, misspelling

The national culture as an important essential element propitioues for an existence nation. This culture gets its source from that national history language, religion , morality, art, traditions, briefly from own esence. Person names(antroponimies) from point of view philological, linguistics, cultural, historical and folklore studies have necessity. The calling of the human (middle name, name, surname, nickname and titles) is associated with the culture of nation, proves a necessity of names fort he human. There are different traditions and rules of calling in the each country. The reasons of calling may be religious, national and local charecter as a result of investigation these tendentions we find out that every society has its different specific traditions in calling, there are many common issues in the many parts of the world and among societies has own peculiarity. The famous scientist lexicolog Adolf Bach says that; “ the name treasure of the nation expressions its past and present mental- spiritual state”.³¹⁵

Person names are very important from point of view of linguistic, cultural history and folklore studies. In the Orkhon İnscriptions were reproached the men who had lost own national identitiy and took Chinese name. The foreign cultures at first showed themselves in the names. The most of of an important side of names in linguistics in the reflection of alienation or privatizaton of language. Resources of the Turkish names are tombstones, birth certificates, mosque (clergy) registers, charities, the telephone directory in the modern period, school registers, marriage registers, nursing registry, death registry and other documents.³¹⁶

The calling in the Turkish is a cultural element in itself . The Turkish names show different ways in the history according to their customs, geography and traditions.³¹⁷ Atradition to call new borned baby has an ancient history in the Turkish custom.

Each name which was given to the children by their parents was according to tradition of ancestors. Every name has its calling reason. While borning of the child each incident, coming of visitors to the house or tent, first seen an object, animal or plant can effect for calling that girl or boy.³¹⁸ In the many regions of Anadolu (Anatolia) given names have not much difference.

In the calling exists nearly the following rules.³¹⁹

1. Calling by religious names: Muhammed, Hasan, Hüseyin, Yakop(Yakup), Yonana(Yahya) etc.

³¹⁵ Doğan Aksan, Her Yönüyle Dil Ana Çizgileriyle Dilbilim, TDK Yay, Ankara 1995, s. 115

³¹⁶ Tuncer Gülensoy, “*Türk Kişi Adlarının Dil ve Tarih Açısından Önemi*”, Türk Dili, Ocak 1999,sayı 565, s.3

³¹⁷ Tuncer Gülensoy, agm., s .3

³¹⁸ Tuncer Gülensoy, “*Türklerde Ad Verme Geleneği ve Hektor*”, Millî Folklor, Kış 1994, Cilt 3,S. 22, s.5

³¹⁹ Doğan Aksan, age., s.115-118

2. Calling by famous and celebrity men's names or their surnames: İskender, Kanuni, fatih, M.Kemal etc.
3. Calling by names heroes of tales, myths, destans(epoes): Oğuz, Ayhan, Orhan, Bozok, Üçok etc.
4. Calling by names of geographical places, historical events or names of tribes and nations: Toponyms: Tuna, Fırat.

Calling by the names of important days or events :Cuma, Kadir, Bayram, Kurtuluş, İstiklal etc.

5. Other ways of calling: besides those above mentioned ways we can meet the names of fitonims, zoonims, beautiful lovely things, derivations of favorite and nice names, which exist in the international region and very common among peoples.

Language is a common tool for mankind contact. The social life is one of the main features of the humanity. This is a reason of language's produce. Proceeds includes all process of produce language with covering its development. The language is itself of society. It is intertwined with society by its natural structure. We divide the language into two parts: spoken or oral language and written language. We use oral and spoken language in our daily life, when we speak. The feature of oral speech or language is in its remain only as a spoken language, being a carrier of production in a small area. On the other side, a spoken language and folklore culture are a main and the most important source for written language.³²⁰

A spoken or oral language unlike from written language and its has own characteristics features, useful for practical purpose in the daily life. A spoken or oral language is older than written language and take it as a base. The language may be considered as separate from the writing, but can not be considered apart from speech. The mankind before contrive writing was able to understand each other within centuries. That is why the understanding a structure of language depends on knowledge conditions of speech. This language depends on social classes, geographic regions, may show many differences. The patois, accent and dialects are the natural result of the changes.³²¹

Every area has its own unique patois features. From time to time these patois features being shown in the oral speech manifests itself in the written language too. Since the old time the calling tradition in the Turkish society, what has very important role, exposed to influence of oral speech. Especially in the entry birth certificates oral mistakes were reflected in the written language. Therefore sometimes exists a difference between written names in the birth certificates and oral calling of the same man. Generally we see these mistakes in the ancient documents. The bureaucrats often interfered in calling process of the parents, did their corrections and as a result we meet many miswriting, changed names between population. That is why some names has not means from point of view semantic or orthography. The family which need not in correction, used these wrong names.

The name 'Muhammed' is widely popular among the people and often they call their children by this name, because it has a religious mean. The origin of this name is Arabic and used for men. Its means: "1. Many times praising, praying for. 2. possessor many good and nice characters."³²² This name much useful and in Kars.

As a rule at the end of the Turkish words does not have consonants = b,c,d,g=. The consonants = p,ç,t,k = take their place. That is many borrowing words had undergone many changes in the Turkish Language. As a result of these changes the consonants p,ç,t,k substituted =b,c,d,g= at the end of words.³²³

Therefore the name 'Muhammed' changed into 'Muhammet' in the Turkish Language.

The name 'Muhammed' as a male names the most widely spread in the Kars region. This name sometimes used alone, sometimes with other name together. In such composite names the word Muhammed takes the first place, then comes the second name. The tradition of binary calling comes from religion, because 'Muhammed' is a clerical name. Of course it is impossible to reflect all binary names. Below we gave some of them for example:

³²⁰ http://denizlevent.blogcu.com/konusma-dili-yazi-dili-ayrimi_19430.html

³²¹ <http://www.edebiyatsanat.com/dil-bilgisi/61-dil-tarihi/421-konusma-dili-yazi-dili.html>

³²² <http://www.isimbulamadim.com/isimayrinti.asp?isim=Muhammed&isimid=784>

³²³ <http://www.dilimiz.com/dil/TurkDili/trkdili2.htm#ÜNSÜZLERDE SES OLAYLARI>

*1st International Conference on Foreign Language Teaching and Applied Linguistics
May 5-7 2011 Sarajevo*

MUHAMMED ABDULLAH	MUHAMMET AKIN
MUHAMMED AKİF	MUHAMMET ABBAS
MUHAMMED ALİ	MUHAMMET ADİL
MUHAMMED ALİ RIZA	MUHAMMET AHRAR
MUHAMMED ALİASKER	MUHAMMET ALİ
MUHAMMED AVNİ	MUHAMMET ARDA
MUHAMMED ARİF	MUHAMMET ARİF
MUHAMMED BAYCAN	MUHAMMET BİLAL

The name 'Muhammed' at the same time used in a wrong spelling. These mistakes did the bureaucrats or men, who did not know the orphography this name.some examples:

MEHRAÇ MUHAMLET
MUHAMED
MUHAMED ALİ
MUHAMET
MUHAMET ALİ
MUHAMET NECİP
MUHAMET ZEKİ
MUHAMLET
MUHAMMAT
MUHAMMAT MUHANDIZ
MUHANMED
MUHANMED ALİ
MUHANMED FAHRİ
MUHANMET
MUMAMMET
MUMAMMET ALİ

Such mistakes do not limited only by name 'Muhammed' . They are in the order parts of our country besides of province Kars. The small child in his childhood does not take care of his name, but by growing he is confronted with mockery of friends. When he grows he sees the absurd and meaning less own name. Who is facilitated changes, correctes or uses another names. Sometimes the registrar gives boy's name to the girl or vice versa. As a result such errors some girls are called to the military service, these one of the interesting events in our country. In the ancient times the old Turkish our ancestors were very attentively when they gave the name, in our time we also must be delicate and tactiful. It is necessary that in the government agencies works person who had not graduated from university even works in the out of branch. Espicially when the gratueted students from the Turkish Language and Literary are unemployed , in order to avoid with such problems we must review some of our plans again.

Kaynaklar

Aksan D., Her Yönüyle Dil Ana Çizgileriyle Dilbilim, TDK Yay Ankara 1995

Gulensoy T., "*Türk Kişi Adlarının Dil ve Tarih Açısından Önemi*", Türk Dili, Ocak 1999,S.565, s.3-9

Gulensoy T., "*Türklerde Ad Verme Geleneği ve Hektor*", Millî Folklor, Kış 1994, Cilt 3, S. 22, s.5

http://denizlevent.blogcu.com/konusma-dili-yazi-dili-ayrimi_19430.html,15.08.2008

<http://www.edebiyatsanat.com/dil-bilgisi/61-dil-tarihi/421-konusma-dili-yazi-dili.html>, 15.08.2008

<http://www.isimbulamadim.com/isimayrinti.asp?isim=Muhammed&isimid=784>, 15.08.2008

<http://www.dilimiz.com/dil/TurkDili/trkdili2.htm#ÜNSÜZLERDE SES OLAYLARI>, 15.08.2008

ESADİ'NİN “ BEHAR” ADLI DERGİDEKİ METİNLERİNİN KELİME GRUPLARI BAKIMINDAN İNCELENMESİ

Mustafa Şenel

Tuzla Üniversitesi ,Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü
Bosna-Hersek
mustafasenel@hotmail.com

Sibel Bayram

Sarayevu Üniversitesi ,Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü,
Bosna-Hersek
sibelbayram02@hotmail.com

1 Kasım 1831 yılında yayım hayatına giren ilk resmi gazete olan Takvim-i Vakayi ile başlayan Osmanlı Devletinin basın hayatı daha sonra çeşitli gazete ve dergilerle devam etmiştir. Bu durum sadece İstanbul'da sınırlı kalmayıp Osmanlı devletinin hâkim olduğu diğer bölgelerde de Osmanlı alfabesi ile Türkçe dili ile basılan gazetelerle gelişmiştir.

Hakimiyeti altındaki Balkanlarda olaylarla dolu Bosna-Hersek tarihinde de Osmanlı dönemi önemli bir yer tutar. Ortaçağ Bosna Devletinin bağımsızlığı Osmanlı Devletinin yayılmasıyla bozulmuştur.

Osmanlı akınları, 1386'da başladıktan sonra Bosna Eyaleti 1463'de fethedilmiş, 1878'de yapılan Berlin Antlaşmasıyla Avusturya-Macaristan'a verilinceye kadar dört yüz seneden fazla Osmanlı hakimiyeti altında kalmıştır. 1463 yılında, Fatih Sultan Mehmed o zaman Bosna Kraliyetinin merkezi olan Yayçe şehrini, II. Sultan Bayezid ise 1482 yılında Hersek bölgesini fethetmiştir. Bu fetihlerle Ortaçağ Bosna Kraliyeti çökmüştür. Bosna'da Osmanlılar tarafından fethedilmiş olan son şehir Bihaç'tır. Bihaç'ın fethi XVI. yüzyılın sonuna rastlar. Bu tarihler gösteriyor ki, Bosna-Hersek'in Osmanlı tarafından fethi aşağı yukarı 200 yıl sürmüştür (Začinović,2003:9). (II. Sultan Abdülhamîd (1876– 1909) 1878 yılında Bosna'dan çekilmiştir (Začinović,2003:14).

İlk vilayet gazetesi Türkçe ve Bulgarca yayınlanan Tuna Gazetesi, Osmanlı döneminde eski Yugoslavya'da bilindiği gibi ilk vilayet Niş, Silistre ve Vidin eyaletlerinin birleşmesiyle meydana gelen Tuna vilayetinde çıkmıştır. Söz konusu gazete Balkanlarda ilk Türkçe süreli yayındır. Bu gazetede genel olarak yayınlanan yazılar, yönetmelikler, resmi bildirimler, kamu kuruluşların yaptığı işler, valilerin konuşmaları gibi yazılardır. Yayınlanan bütün yazıların hemen hemen hepsi imzasız yayınlanmıştır. Bununla birlikte bu vilayet gazeteleri Balkanlarda Türkçe gazeteciliğinin gelişmesinde önemli bir rol almıştır. (<http://www.balkangunlugu.com>)

Bu durum Bosna'daki kültürü ve medeniyeti çok etkilemiştir. 1866 yılında merkezi Saraybosna olan ve Türkçe-Sırpça dilleri kullanılmak üzere 'Bosna' adlı gazete basılmaya başlanmıştır. Sahibi İğnyat Sopron'dur. 'İğnyat Sopron'a aiy basım evinde bir süre hem Bosanski vjestnik hem de Bosna gazeteleri çıkmıştır. Bosna gazetesinin 27 Muharrem ve 1283 ve 30 Mayıs /11 Haziran 1866 tarihli 3. sayısında Boşnakça olarak çıkan Bosanski vjestnik gazetesi ve onun sahibi ile ilgili şu haber çıkmıştır: *Gazetemizin muharriri Mösyö Sopron'a verilmiş olan imtiyaza mebni Boşnakıyy'ül-ibare ve gayr-ı resmi olarak mukaddemce tab'u ihracına başlamış olduğu gazete asar-ı medeniyetin ameliatıyla beraber uluma ve fümuna dair mevadd-ı müteferriayı münderic olduğundan başka dahili ve harici havadisçe her nev'-i vukuatı mitezammın bulunduğundan bunun mütalaası faide-bahş-ı umum olacağından ve kut'ası dahi büyük olduğu halde seneliği altmış kuruşa vermekte idüğünden müşteri olmasını istek eyleyen zevatın Vilayetin matbaasında kendisine müraacat eyledikleri takdirce her hafta bir nüshasını gönderecektir.*' (Začinović, 2003:16)

İki yıl sonra Gülşen-i Saray gazetesi çıkartıldı. Bu gazetenin de dili Türkçe-Sırpça idi. 1867-1878 yıllarında 13 tane salname yayımlandı. Mostar şehrinde bir matbaa kuruldu ve 'Neretva' adlı gazete basıldı. 1871 yılında ise Prizren'de Türkçe-Sırpça olan bir gazete basılmış ve iki vilayet salnamesi yayımlanmıştır. Prizren'deki matbaa Priştine'ye taşınır ve gazete burada çıkmaya devam eder. Daha sonra merkezi Kosova'ya taşındıktan sonra Türkçe gazete çıkmaya başlar. 1873-1875 yılları arasında ise Rumeli gazetesi basılır. "Daha sonra Osmanlıca harflerle Sırp-Hırvatça Tarik (1908-1911), Muallim (1910- 913), Misbah (1912-1914) ve Yeni Misbah 1914 yılında mesleki ve dini dergiler yayımlanmıştır. Bu dört derginin bazı sayfalarında Türkçe ve Arapça yazılara da yer verilmiştir. O dönemlerde Gliša Elezoviç'in ilk Türk Dilbilgisi eseri yayınlanmıştır. Aynı yıllarda Türkçe-Boşnakça 1911 yılında Sarayevu'da Zübdetü'l-Feraiş, Tecvid İdare-i Bosnavi 1925 yılında Din Dersleri, Kuran-ı Kerim,Türkçe Dersleri gibi Boşnakça ve Türkçe muallimi adındaki eserler de basılmıştır. İkinci Meşrutiyetten sonra Kosova Vilayeti matbaasında resmi gazetelerden başka Enva-i Hürriyet, Şar ve Yıldız adlarında özel ve cemiyet gazeteleri yayınlanmıştır. Yeni Mektep adlı bir mesleki dergi de yayımlanan diğer yayınlardır. 1908 yılında II. Meşrutiyet'in ilanıyla vilayetlerde kaldırılan basın sansüründen

yararlanılarak Üsküp'te ve Manastır'da çeşitli partiler, topluluklar, azınlıklar ve müesseseler kendi siyasi, edebi, bilim ve mesleki organlarını yayınlamaya başladılar.” (<http://www.rumelibalkanfederasyonu.org/site/index>).

Osmanlı döneminde ve daha sonrasında ise Vatan, Rehber gazeteleri Avusturya-Macaristan İmparatorluğu döneminde yayım hayatında etkili olan diğer gazetelerdir. Dili Türkçe olan bu gazeteler eğitim, kültür, askeri, iktisadi ve günlük hayata dair pek çok zengin bilgi içermektedir. Bu gazeteler dışında dili Boşnakça olmasıyla birlikte birkaç sayısının Osmanlı Türkçesi ile basıldığı dergiler de bulunmaktadır. Boşnak dilinde ve Arap harfleriyle birkaç gazete daha çıkabiliyordu. Bu dönemde Arap harflerinin yerini Latin harfleri almaya başladı. Batılılaşma, bu dönemde önemli bir konudur. ‘Saffet Beg Başağaç, Ethem Mulatoviç, Osman Nuri Hacıç, Avdo Karabegoviç, Osman Çikiç, Musa Kazım Çatiç başta olmak üzere bu tarihi ve edebi geçiş döneminde batılılaşma amaç edinilmiştir.’ (<http://sancak.ihh.org.tr>)

Bir edebiyat dergisi olan ‘Behar’ yayımlanmaya başlaması önemli bir olaydır. İlk sayı Sırpça basılıp dört sayfada Türkçeye ayrılır. Bu dergide yayımlanan hikâyeler, şiirler dönemin edebiyat hayatının gelişmesine büyük katkı sunmuştur çünkü ‘Behar’ dergisi kültür, eğitim, edebiyat ve sanat konularında yayın yapmaktaydı. ‘Behar’ dergisi 1906-1907 yılları arasındaki sayıları hem Boşnakça hem de Türkçe diliyle yayın hayatında yer almaya devam etti. Bu dergide yer alan metinlerin dil yapısı dönemin sosyal, kültürel yapısı hakkında birer gösterge niteliğindedir.

Tebliğimizde Behar dergisinde yer alan Esadi'nin³²⁴ “ZAMANIN ÖRFÜNÜ BİLMİYEN CAHİLDİR” (s.7) ve “KİMYA-YI SAADET” (s.14) adlı iki yazısı kelime grupları yönünden incelenmiştir.

Kelime grupları incelenirken kelimelerin kökenleri, kelime grubu olarak görevleri³²⁵ ve kullanım sıklığı da çıkarılmıştır. Terkipler de kökenlerine göre ayrılmıştır.

Dikkati çeken özellikler:

1. Birleşik fiiller içerisinde ol- ve et- yardımcı fiillerinin kullanımındaki fazlalık dikkati çekmektedir.
2. Arapça kelimelerden oluşan terkipler oldukça fazladır. Son ek bakımından terkiplerin çoğunda Türkçe ekler getirilerek kelimeler Türkçe yapılmıştır.
3. Terkiplerle yapının tamlamaların yanı sıra isim tamlamaları da az sayıda göze çarpmaktadır.
4. 3'lü terkiplerden AR+AR+AR ve AR+AR+FAR tespit edilmiştir.
5. Bazı kelimelerde olumsuzluk Farsça ve Arapça ön ekler kullanılarak sağlanmıştır.
6. Kelime yoğunluğunda en fazla Arapça daha sonra Türkçe ek almış Arapça ve daha sonra Türkçe, Farsça kelimelerin ve Türkçe ek almış Fransızca kelimenin kullanıldığı görülmektedir.
7. Çokluk eki olarak -IAr ekinin yanı sıra Arapça kelimelerin çoğul şekilleri kullanılmıştır.
8. ve bağlacının ve dA edatının fazlaca kullanıldığı tespit edilmiştir.
9. Arapça sıfatlar Farsça ve Türkçe sıfatlara göre fazlaca kullanılmıştır.
10. Türkçe zarflar Arapça ve Farsça zarflara göre fazlaca kullanılmıştır.
11. bu, şu ve o zamirleri oldukça fazla kullanılmıştır.
12. Ünlem bakımından sadece 4 örnek içermektedir.
13. Sıfat-fiil ve zarf fiil örnekleri de fazla olmamakla tespit edilmiştir.

Dönemin dil özellikleri bakımından dikkati çeken en önemli özellik Arapça ve Farsça unsurların hala etkisini devam ettirmesidir. Dönemin diğer ürünlerinin de incelenmesiyle dönemim genel dil özellikleri tespit edilebilecektir

³²⁴ Behar 1906/7(Godina VII), (H.M. Dzamaluddin Çauşeviç), Islamska Dionička Štampanja(Tiskara), Sarajevo(tarihsiz)

³²⁵ <http://tdkterim.gov.tr/bts/> sözlüğü kullanılmıştır.

1. İsim Tamlamaları

zamanın lüzumunu	musikat kendisinden	mealinin mayesi
zamanın örfü	zamanın dalaletinde	kimyaların kafesi
biçare zamanı	onun bereketidir	örfün isnadı
birisinin burnu	ağaç şekline	külliyenin fûridir
kimsenin işine	külliyenin fûridir	ferdin arazıdır
alemin rüchani	ferdin arazıdır	mealinin mayesi
beytinin mazmunu	şirin mezacları	
cehil unvanına		

2. Birlesik Fiiller

ibaret olup	itsaf etmek	raci olduğu
ibret bırakmışlardı	ityan ederek	talik eder
ifade etmek	kabul eder	tasrih edilen
ihsani olmak	kabul eder	tercih ediyor
ihtam etmek	kifayet etmek	tercih olunur
ihtiyar ediyor	mahrum kalıyor	tezahür edebilir
iltizam eder	mahv olmakta	tezahür eder
irem olacak	muvaffak	vakuf etmek
itibarlı olup	olamıyor	yardım etmesi
itlay etmekle	müdahil etmek	yardım etmek
	münkaliib olur	zıkr olunmuş

3. Terkipler

1. AR+AR

cümle-I hikemiye	kimya-yı	saadet
daire-i imkan	mana-yı	cümle
ders-i gayret	örf-i	zaman
ehl-i zaman	örf-i	şehadet
ehl-i	sahaif-i	hikmet
envar-ı	tarik-ı	hakikat
erbab-ı	umur-ı	hayriye
eser-i		
fiil-i		
hakikat-ı		
hazret-i		
kabe-i		
irfan		
füyuzat		
hakikat		
feyz		
hayra		
kemal		
hilafet		
hacat		

2. AR+AR+TR EK

ceza-yı	ameli	erbab-ı	gayrettir
daire-i	şümuldendir	feyz-i	teavünden

*1st International Conference on Foreign Language Teaching and Applied Linguistics
May 5-7 2011 Sarajevo*

hulyayı	haylaetten	mani-i	ulviyesi
iktisa-ı	kisvesi	mertebe-i	hakikatten
isnad-ı	mecazidir	nüsha-i	miski
kimya-yı	teavünle	örf-i	zamandan
latife-i	nuraniye	saadet-i	beşeriyeyi
mal-i	hulyayı	suret-i	mutlakta
mana-yı	marufu	ulviye-i	medeniye
man-i	ulviyeyi	vesile-i	hüsne

3. AR.+FAR+AR

Kaim-i	bilgayr

4. AR+FAR+TR EK

mal-i	sezadır

5. AR+TR

ahval-i	alem

6. AR+AR+AR

kelime-i	tayibe-i teavün
teavün-ü	daire-i imkan

a) AR+AR+AR+TR EK

gerde-ehl-I hükmettir

7. FAR+AR+AR

ser-levha-i makal

4. ÖN EKLER

bi-haber	2
bil-zarure	1
binane	1
bi-nifad	1
bitaati	1

bitaite	1
la	1
biçare	1
ma-bih-il-iftihar	1
bi-cevazdır	1

bi-hak	1
bilgayr	1
ma-sadak	1

5. ARAPÇA KELİMELER ve KULLANIM SIKLIĞI

Teavün	15
asar	7
asıl	7
zaman	6
saadet	5
cehli	4
Feyz	4
muavenet	4
cehalet	3
emir	3
hakikat	3
itibar	3
kesb	3
nazar	3
tercih	3
ashab	2
cehil	2
cevher	2
dahil	2
fasl	2
Gayret	2
ilah	2
iltizam	2
ittihaz	2
izah	2
kemal	2
kifayet	2
kimya	2
marifet	2
mizan	2
örf	2
sahip	2
takdim	2
tarif	2
tezahür	2
vukuf	2
adem	1
ait	1
aklen	1
alim	1
aliye	1

amin	1
an	1
arz	1
asalet	1
asıl	1
asl	1
asliye	1
ati	1
ayar	1
beyan	1
bidayet	1
cehl	1
cehle	1
cümle	1
dar-ül	1
dava	1
ders	1
devam	1
ebul	1
ehli	1
el-absard	1
el-hitam	1
el-makal	1
el-münteha	1
eltabayı	1
elvech	1
essel-esas	1
fark	1
hacat	1
hacet	1
hakiki	1
halas	1
hayatiyeyi	1
hayrat	1
hayriye	1
hikmet	1
hilafet	1
ıtlak	1
ibraz	1
ibret	1
icmal	1

ifade	1
ihtar	1
iktibas	1
iltifa	1
imkan	1
inayet	1
insan	1
intisap	1
irem	1
irfan	1
isnad	1
isnadat	1
istiab	1
istidadi	1
istihzar	1
itham	1
kabul	1
kaim	1
kitap	1
maarif	1
makal	1
maksat	1
mana	1
mastar	1
mazhar	1
Men	1
mertebe	1
mesaibi	1
mesned	1
mevzu-i	1
meymenet	1
mirat	1
Mizan-ül	1
muhabbet	1
muhalif	1
mukalide	1
mülhaza	1
mürüvvet	1
müşahade	1
nefs-ül	1
nema	1

netice	1
nevi	1
nükteyi	1
ömür	1
revnak	1
sarfiyat	1
selam	1
Silsile	1
suret	1
sübut	1
şahıs	1
şan-i	1
şehadet	1
şekil	1
şeref	1
şevket	1
şey	1
talik	1
tarik	1
tasrih	1
tayibe	1
teksir	1
telakki	1
temsil	1
terkip	1
teslim	1
tevekküf	1
tevellüd	1
ul-usul	1
unvan	1
vakit	1
vazife	1
vecibe	1
vezn	1
vird	1
vuzuh	1
zebani	1
zikr	1
ziynet	1

6.TÜRKÇE EK ALMIŞ ARAPÇA KELİMELER ve KULLANIM SIKLIĞI

meali	7	unvanına	1	emirde	1	nemayı	1
zamana	4	adetine	1	emsali	1	nihayeti	1
itibara	2	aidatı	1	eseri	1	racidir	1
manasına	2	ameli	1	hükmettir	1	rüchani	1
babta	2	asaleti	1	itibariyesi	1	saadettir	1
gayrettir	2	babtaki	1	kafesi	1	şeyde	1
isnadı	2	bahsimiz	1	kelimedir	1	şeyi	1
iştirakı	2	belada	1	kisvesi	1	şümüllü	1
itibarı	2	bereketi	1	kitaptır	1	şümülüne	1
nuraniye	2	bereketidir	1	külliyyeyi	1	tabiyeden	1
vücudu	2	beşeriyeyi	1	küllüdür	1	teavündür	1
ahlaka	1	beyanım	1	mahiyeti	1	temine	1
ahvale	1	beyanına	1	mahiyetinde	1	ulviyesine	1
ihlafa	1	cehalete	1	mahrumiyeti	1	ulviyeyi	1
istiaba	1	cihetle	1	mastarı	1	vaadi	1
makama	1	cihetten	1	mazmunu	1	vukufu	1
manaya	1	cümledeki	1	mecazidir	1	zahirde	1
meydana	1	cümlesi	1	menafidir	1	zamanı	1
tafsilata	1	cümlesini	1	muavenetin	1		
umura	1	delaleti	1	münasebeti	1		

7.FARŞA KELİMELER

bağ	1	bend	1	Meyve	1	numune	1	ziver	1
bahş	1	menguş	1	nem	1	şiraze	1		

8.FARŞA + TÜRKÇE KELİME(TÜRKÇE EK ALMIŞ)

bazarda 1 dostla 1

9.FRANSIZCA + TÜRKÇE (TÜRKÇE EK ALMIŞ)

şimendifere 1

10.TÜRKÇE KELİMELER

ne	7	ağaç	1	gayrın	1	yardım	1
değildir	5	atayı	1	geri	1	Yardımlaşmak	1
ad	3	Bakın	1	İkisi	1	yok	1
alem	2	balada	1	mayesi	1	yüzlerini	1
bundan	2	buyurmakla	1	Öte	1		
çekirdek	2	değil	1	tanımaktan	1		
gerek	2	dur	1	Ufak	1		
nedir	2	durana	1	uluma	1		
açık	1	Evet	1	vermeye	1		

11.TÜRKÇE FİLLER

eder	5	bilin	1	göstermeye	1
olmuş	4	bilmek	1	kaldı	1
olur	4	bırakmışlardı	1	kalıyor	1
bulunması	3	bulunamayacağı	1	kalmak	1
etmek	3	çıkarılmalı	1	kalmış	1
olacak	3	demektir	1	kanasa	1
olmayan	3	dursun	1	kanmıştır	1
olunan	3	edebilir	1	olabilir	1
demek	2	edebilirler	1	olabiliyor	1
edilmelidir	2	edecek	1	olacağını	1
ediyor	2	eder	1	olamazlar	1
etmekle	2	ederek	1	olamıyor	1
etmesi	2	edilecek	1	oldum	1
olamayacağı	2	edilmiştir	1	olmadığı	1
olmak	2	ediyor	1	olmasıyla	1
olmakla	2	etmeden	1	olmazsa	1
olmaya	2	geçse	1	olsa	1
olunabilir	2	giriyor	1	olduğundan	1
olunur	2	görülebilir	1	olunmuş	1
alabiliyor	1	görülmekte	1	olunup	1
almaları	1	görülmetedir	1	olunuyorsa	1
anlaşıldığı	1	görölmüştür	1	oluyor	1
anlaşıldığı	1	görün	1	uğrasa	1
anlaşılsa	1	görünmekten	1		
anlaşmaktadır	1	görünürse	1		

12.ÇOĞUL KELİMELER

AR	ecsam	1		elfaz	1
	efradın	1		envayı	1
	efraz	1		eslaf	1

	feyza	1
	fezail	1
	füruidir	1
	füyuzat	1
	hikayet	1
	hikemiye	1
	istidadat	1
	menafi	1
	muktesabat	1
	nuraniyet	1
AR TOPLAM		16
AR+FAR+TR	kemalat	1

AR+FAR+TR TOPLAM		1
AR+TR	elfazın	1
	itibarlarla	1
	kimyaların	1
	mevcudiyetlerini	1
	misaller	1
	füyuzattan	1
	varidattır	1
AR+TR TOPLAM		7
TR	gözlere	2
	gözleri	1
TR TOPLAM		3

13.BAĞLAÇLAR			14.EDATLAR		
AR	ve	45	AR	kadar	3
AR	Fakat	3	AR TOPLAM		3
AR TOPLAM		48	AR+TR	hale	1
AR+FAR	veya	1	AR+TR TOPLAM		1
	vey h t	1	TR	da / de	12
AR+FAR TOPLAM		2		gibi	6
FAR	ki	5		ise	7
	zira	1		işte	2
FAR TOPLAM		6	TR TOPLAM		27
TR	bile	1			
	dahi	7			
	ile	11			
	yoksa	1			
TR TOPLAM		20			

15.SIFATLAR

AR	mahrum	3			cehalene	1			maddiye	1
	mümkün	3			celili	1			mahsus	1
	muvaffak	3			cemi	1			makbul	1
	cahil	2			cemiyle	1			marufu	1
	hasıl	2			hadim	1			masum	1
	ibaret	2			hakiki	1			menfurdur	1
	lazım	2			iradi	1			müdahil	1
	muhtaç	2			kati	1			müfid	1
	müyesser	2			küllü	1			muhtevi	1
	cari	1			lazımdır	1			mümin	1

	münasip	1			diniye	1			hangi	3
	müşrik	1			ibarettir	1			nice	3
	müstelzendir	1			ibarettir	1			Aksi	2
	müsteniddir	1			maneviyesi	1			az	2
	noksan	1			nuraniler	1			Bütün	2
	raci	1			ruhiyesi	1			biraz	1
	sabit	1			zıddı	1			birçok	1
	sahih-ül	1	AR+TR						birkaç	1
	şamil	1	TOPLAM			13			böyle	1
	tabii	1	FAR		aşıkardır	1			bunca	1
	vahid	1			şayan	1			büyük	1
	zahir	1			şayeste	1			çok	1
	zaruri	1			sezadır	1			derindir	1
	ziyade	1			şirin	1			doğru	1
AR			TOPLAM			5			dolayı	1
AR+TOPLAM		56								
AR+FAR	kıymetdar	1	FAR		her	9			gayri	1
AR+FAR			FAR						gayrı	1
TOPLAM		1	TOPLAM			9			kalan	1
AR+FAR+TR	karibanı	1	FAR+AR		na-layıkada	1			şüphesizdir	1
AR+FAR+TR			FAR+AR						ulu	1
TOPLAM		1	TOPLAM			1				
AR+TR	bedihidir	1	TR		bir	36			vardır	1
	cahildir	3			Şu	9	TR		zavallı	1
	cahili	2			başka	4	TR TOPLAM			168
					var	4				

16.ZARFLAR

AR	Elbette	1
	Elhasıl	1
	evvel	1
	Filhakika	2
	muntazamin	1
	Naklen	1
	sırf	1
AR TOPLAM		8
AR+FAR	Belki	1
AR+FAR TOPLAM		1
AR+TR	gayeti	1
	nezdinde	1
AR+TR TOPLAM		2
FAR	Gerçi	1
	Güya	1
	hep	1

	hiç	1
FAR TOPLAM		4
TR	ancak	1
	daha	2
	dolayısıyla	1
	göre	1
	hakkında	1
	Herhalde	1
	olarak	5
	olmakla	1
	olmakta	1
	olmaktan	1
	orada	1
	sonra	1
	şöyle	1
	nice	3

	üzere	6

TR TOPLAM	27

17.ZAMİRLER

FAR	herkes	1
FAR TOPLAM		1
FAR+TR	diğerleri	2
FAR+TR TOPLAM		2
TR	bu	15
	o	10
	şu	9
	birisinin	3
	kim	2
	birçoğunun	1
	biri	1
	birisi	1
	birisine	1
	bize	1

	buna	1
	bunlar	1
	bunların	1
	kendisinden	1
	kendisiyle	1
	kime	1
	kimsenin	1
	kimseye	1
	ne	1
	ona	1
	ondan	1
	onun	1
	onunla	1
TR TOPLAM		60

18.ÜNLEMLER

AR	vesselam...	1
AR TOPLAM		1

TR	ah	3
TR TOPLAM		3

19.SIFAT-FİLLER

biçtiği	1
bilmeyen	1
olan	8
olduğu	8
gelen	3
edilen	2
etmediği	2

eden	1
edene	1
eğdiğini	1
etmediğinden	1
girmesi	1
görünmeyen	1
istediğini	1

isteyenler	1
kaldığı	1
kalmadıktan	1
kamaştıran	1
olanlar	1
olmadıktan	1
olması	1

20.ZARF-FİLLER

getirmeğe	1
olup	5
bakup	1
deyüp	1
dikilip	1
bulup	2

Zülfikar, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara
Ünv,Sos.Bil.Enst.), Ankara

References

Behar 1906/7(Godina VII), (H.M. Dzermaluddin
Çauşeviç), Islamska Dionička Ştamparija (Tiskara),
Sarajevo(tarihsiz)

Začinović , N.(2003) Bosna Kütüphanelerindeki
Eski Türkçe Gazetelerin Dili, (Dnş.Prof. Dr. Hamza

<http://www.balkangunlugu.com>

<http://www.rumelibalkanfederasyonu.org/site/index>

<http://sancak.ihh.org.tr>

<http://tdkterim.gov.tr/bts/>